

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4110-003-04/2011
R/11/010

Gdańsk, 16 stycznia 2012 r.

**Pani
Hanna Brejwo
Wójt Gminy Pszczółki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Pszczółkach (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli było funkcjonowanie funduszu sołeckiego w Gminie Pszczółki (dalej: „Gmina”) w latach 2010-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Rada Gminy terminowo podjęła uchwały w sprawie wyodrębnienia funduszu sołeckiego w budżecie Gminy na lata 2010 i 2011, tj. odpowiednio: do 30 czerwca 2009 r. i do 31 marca 2010 r. (art. 6 i art. 1 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim¹).

Również z zachowaniem terminu, tj. do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, przekazała Pani sołtysom informacje o wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa (art. 2 ust. 2 ww. ustawy).

W informacjach tych podano jednak nieprawidłowo wyliczone kwoty przypadające wszystkim sołectwom w 2010 r. i jednemu sołectwu w 2011 r. Określona w powyższych dokumentach łączna wysokość środków

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. Nr 52, poz. 420 ze zm.)

funduszu na 2010 r. dla 9 sołectw² (147.375,77 zł) i na 2011 r. dla sołectwa Rębielcz (12.155,88 zł) była wyższa o - odpowiednio - 60,74 zł i 23,56 zł, od kwot wynikających z prawidłowego obliczenia, na podstawie wzoru określonego w *art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim*. Powyższe nieprawidłowości wynikały z zawyżonej o 0,22 zł kwoty bazowej dla Gminy dotyczącej funduszu na 2010 r. oraz przyjęcia do obliczeń funduszu na 2010 r. i 2011 r. nieprawidłowej liczby mieszkańców. Wielkość środków funduszu sołeckiego obliczyła Skarbnik Gminy na podstawie przygotowanych przez inspektora ds. obywatelskich i cudzoziemców w Urzędzie danych o liczbie mieszkańców w poszczególnych sołectwach. Przyczyną ustalenia kwoty bazowej dla Gminy na 2010 r. w nieprawidłowej wysokości był błąd rachunkowy w obliczeniu kwoty dochodów bieżących za 2008 r., stanowiącej podstawę ustalenia tej kwoty. Prowadząca rejestr mieszkańców Gminy inspektor ds. obywatelskich i cudzoziemców w Urzędzie wyjaśniła, że rozbieżność w zakresie liczby mieszkańców wynikała z faktu niezaktualizowania informacji o liczbie mieszkańców, przekazanej wcześniej Skarbnikowi Gminy, a także braku wiedzy o konieczności przekazywania do Referatu Finansowego Urzędu uaktualnionych danych o liczbie mieszkańców.

2. Wszystkie wnioski sołectw dotyczące zaplanowania w ramach funduszu przedsięwzięć w budżecie Gminy na lata 2010 i 2011 zostały przekazane Pani w terminie, tj. do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. W badanym okresie wystąpił jeden przypadek odrzucenia przez Panią wniosku sołectwa, z powodu niespełnienia warunków określonych w *art. 4 ust. 2 i 3 ww. ustawy*.

Wielkość funduszu określona została w uchwałach budżetowych w wysokości 145,5 tys. zł na 2010 r. i 136,4 tys. zł na 2011 r. Rada Gminy nie zwiększała środków funduszu przypadających na dane sołectwo w tym okresie ponad wysokość obliczoną na podstawie wzoru określonego w *art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim*.

3. Środki funduszu sołeckiego wykorzystano w wysokości 82,2 tys. zł w 2010 r. (56,5% planowanej kwoty wydatków) i 78,2 tys. zł w okresie do 16 grudnia 2011 r. (57,3%). Stwierdzone nieprawidłowości w wykonaniu wydatków polegały na przeznaczeniu w 2010 r. środków na realizację przedsięwzięć, które nie zostały ujęte we wnioskach 3 sołectw, tj. zakup:
 - przez sołectwo Różyny siatki ogrodzeniowej o długości 45 mb. (wraz z materiałami pomocniczymi) do ogrodzenia placu zabaw w Różynach za kwotę 0,5 tys. zł, co stanowiło 2,4% środków ogółem wykorzystanych przez ww. sołectwo (21,0 tys. zł), przy czym do ogrodzenia ww. placu wykorzystano jedynie 12,85 mb. siatki. Pozostała jej część (32,15 mb.) przechowywana była u sołtysa Różyn, który zeznał, iż cała siatka miała być wykorzystana do ogrodzenia placu zabaw, ale właściciel sąsiadującej z tym placem posesji naprawił część uszkodzonego ogrodzenia i nie było zatem potrzeby montażu całej siatki. Odpowiedzialny za weryfikację wydatków sołectw inspektor ds. rolnictwa i utrzymania terenów zielonych w Urzędzie wyjaśnił, że niesprawdzenie zamontowania całej siatki ogrodzeniowej było jego zaniedbaniem;

² Kleszczewko, Kolnik, Ostrowite, Pszczółki, Rębielcz, Różyny, Skowarcz, Ulkowy i Żelislawki

- przez sołectwo Kleszczewko lodówki Gorenje za kwotę 1,6 tys. zł, tj. 14,8% środków ogółem wykorzystanych przez to sołectwo (10,8 tys. zł),
- przez sołectwo Ostrowite dwóch kompletów stołów drewnianych z bali z ławkami wraz z montażem za kwotę 2,4 tys. zł, tj. 27,9% środków ogółem wykorzystanych w ww. roku (8,6 tys. zł).

Pomimo iż wnioski złożone przez sołectwa nie zawsze w pełni odzwierciedlały intencje zebrań wiejskich i często zawierały uogólnione zapisy w stosunku do ustaleń zebrania, co wyjaśniała Pani w trakcie kontroli, to sfinansowanie środkami funduszu sołeckiego ww. przedsięwzięć, niezgłoszonych w tych wnioskach, naruszało *art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim*.

W wyniku badania realizacji wybranych przedsięwzięć określonych we wnioskach sołectw: Kleszczewko, Różyny, Skowarcz, Ostrowite i Ulkowy stwierdzono, że zaplanowane zadania zostały wykonane.

4. Prawidłowo udzielono zamówienia publicznego na budowę fontanny na skwerze w ramach zagospodarowania centrum Skowarcza, współfinansowanego ze środków funduszu sołeckiego. Postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzono w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji, a zlecenie wykonania ww. zadania nastąpiło na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty.
5. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za 2010 r. został złożony do Wojewody Pomorskiego w obowiązującym terminie. W wyniku tego Gmina otrzymała dotację w wysokości 16,4 tys. zł. W trakcie kontroli Urząd dokonał zwrotu części dotacji (związanej z nieprawidłowościami opisanymi w pkt. 3 wystąpienia), w wysokości 0,9 tys. zł, co stanowiło 20% kwoty 4,5 tys. zł, zgodnie z *art. 2 ust. 5 pkt 2 ustawy o funduszu sołeckim*.
6. NIK zwraca uwagę, iż nie wszystkie zadania realizowane przez pracowników Urzędu w ramach obsługi funduszu sołeckiego zostały im przydzielone w opisach stanowisk, w sytuacji gdy zgodnie z § 5 *ust. 7 regulaminu organizacyjnego Urzędu*³, podział zadań na stanowiskach pracy poszczególnych pracowników winien znajdować odzwierciedlenie w opisach ich stanowisk. Nadzór nad zgodnością zakresów czynności (opisów stanowisk) pracowników Urzędu z faktyczną realizacją przez nich zadań należał do Sekretarza Gminy, która wyjaśniła m.in., że obsługa funduszu jest stosunkowo nowym zadaniem oraz że opisy stanowisk zostaną uzupełnione o zadania związane z funkcjonowaniem w Gminie funduszu sołeckiego.

W ocenie NIK, stwierdzone w niniejszej kontroli nieprawidłowości świadczą, o braku skuteczności w funkcjonowaniu niektórych elementów systemu kontroli zarządczej, a w szczególności, w słabości nadzoru nad realizowanymi zadaniami.

³ Zarządzenie nr 15/11 Wójta Gminy Pszczółki z dnia 1 marca 2011 r.

Z dodatkowych wyjaśnień do ustaleń opisanych w protokole kontroli⁴ wynika, że podjęła Pani działania oraz wprowadziła mechanizmy kontrolne służące ograniczeniu ryzyka występowania stwierdzonych w wyniku niniejszej kontroli nieprawidłowości, m.in.:

- w związku z rozbieżnościami w danych dotyczących liczby mieszkańców, zorganizowano spotkanie z przedstawicielem firmy, której program komputerowy wykorzystywany jest do prowadzenia ewidencji ludności, w celu stwierdzenia i wyeliminowania na przyszłość nieprawidłowości z pozyskiwaniem danych niezbędnych do ustalenia środków funduszu sołeckiego przypadających poszczególnym sołectwom,
- odpowiedzialny pracownik Urzędu został zobowiązany pisemnie do zwrócenia szczególnej uwagi na weryfikację dokumentów i działań na każdym etapie realizacji zadań finansowanych ze środków funduszu sołeckiego, poczynając od złożenia wniosku sołectwa, a na odbiorze robót kończąc,
- opisy stanowisk pracowników Urzędu realizujących zadania w ramach obsługi funduszu sołeckiego zostały uzupełnione o zapisy dotyczące tych zadań,
- przyjęto na stan magazynowy siatkę, która nie została w całości wykorzystana do ogrodzenia placu zabaw w Różynach.

W związku z podjęciem powyższych działań oraz wprowadzeniem mechanizmów kontrolnych, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

⁴ Wyjaśnienia złożone przez Wójta Gminy w dniu 12.01.2012 r. - na podstawie *art. 59 ust. 2 ustawy o NIK*.